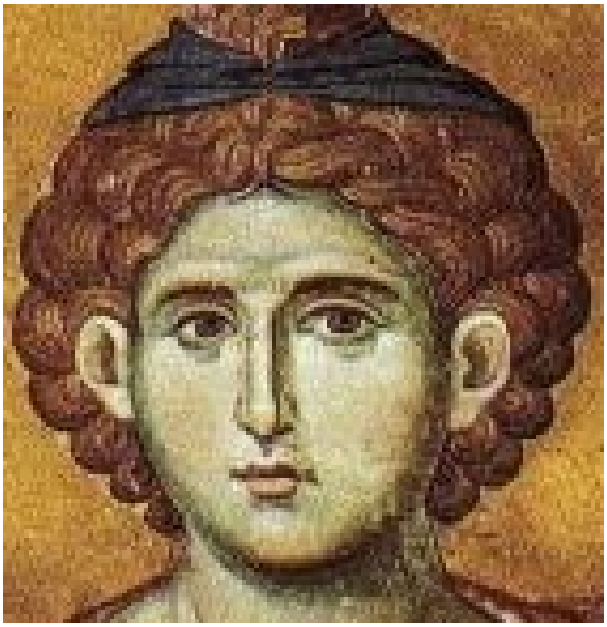
30.12.2017 г. / 01:09:51

Вяра

30.12 по еретическия, †17 декември по църковния календар - Св. пророк Даниил и тримата свети отроци Анания, Азария и Мисаил

Житие на свети пророк Даниил и на тримата свети отроци Анания, Азария и Мисаил

(† 600 пр. Р.Х.)

Свети пророк Даниил. Фрагмент от стара стенопис

Свети пророк Даниил произхождал от царски род, от коляното Иудово. Още като малък бил взет в плен от Навуходоносор и заедно с иудейския цар Иоаким бил отведен от Иерусалим във Вавилон. Там още юноша, той се прославил с божествени дарования особено когато мъдро изобличил двама неправедни и беззаконни съдии и избавил от смърт невинната Сусана.

Иудеите, които се намирали във вавилонски плен, имали

двама старци съдии, които били поставени да решават споровете между тях. В определени дни те се събирали в дома на знатния и богат мъж Иоаким и там разглеждали възникналите спорове.

Иоаким имал жена на име Сусана, дъщеря на Хелкия - много красива и богобоязлива. Родителите ѝ били праведни и възпитали дъщеря си в правилата на Моисеевия закон. А беззаконните старци вместо съд вършели неправда, така че върху тях се изпълнило казаното в Писанието: “беззаконието е излязло из Вавилон от старейшините-съдии”.

Старците видели Сусана, която всеки ден идвала в градината на мъжа си, и в тях се породила похот към нея. Те извратили ума си и отклонили очите си, за да не гледат към небето и да не си спомнят за праведния съд. Но не разкрили един другиму страстта си, защото се срамували да си признаят това. Всеки търсел удобно време, за да удовлетвори своята страст. Прилежно изчаквали двамата всеки ден, за да видят Сусана, и си казвали:

- “Да си вървим, защото е време за обед” - и се разотивали, но се връщали отново на същото място и когато се запитали за причината на това, най-после си признали похотта. Тогава заедно определили време, за да могат да я видят сама.

Веднъж, когато изчаквали сгоден ден, Сусана влязла с две свои слугини и поискала да се окъпе, защото било горещо. В градината нямало никой, освен двамата старци, които се скрили и я причаквали. Тя казала на слугините си:

- Донесете ми масло и сапун и затворете вратите на градината, за да се окъпя.

Те изпълнили заповяданото: затворили и излезли през страничните врати, за да донесат онова, които им било

заповядано, но не видели скрилите се старци. Тогава двамата отишли при Сусана и казали:

- “Ето, градинските врата са затворени, и никой не ни види, и ние имаме похот към тебе, затова се съгласи с нас и прекарай с нас. Ако ли не, ще свидетелствуваме против тебе, че с тебе беше един момък, и затова ти отпрати слугините си”.

Тогава Сусана застенала и казала:

- “Натясно съм отвред: ако сторя това, смърт за мене; ако ли не сторя, няма да избегна из ръцете ви. За мене е по-добре да не сторя това и да падна в ръцете ви, нежели да съгреша пред Господа.”

И тя викнала високо и двамата старци викнали против нея, а единият отишъл и отворил вратата на градината.

Когато домашните в къщата чули викове, излезли, за да видят какво се е случило със Сусана. Старците започнали да я клеветят, а слугите много се засрамили, защото нищо подобно не било говорено против нея.

На другия ден се събрал народ при Иоаким, нейния мъж, дошли и двамата старци, пълни с беззаконен умисъл, за да я предадат на смърт. Те казали пред народа:

- Доведете Сусана, дъщерята на Хелкия, жената на Иоаким.

Тогава дошла тя, родителите ѝ, децата ѝ и всички роднини. Сусана била много нежна и хубава на лице. И беззаконниците заповядали да открият покритото ѝ лице, за да се наситят на красотата ѝ. А роднините и всички, които я познавали, плакали. Двамата старци излезли напред и сложили ръце върху главата ѝ. Тя в сълзи гледала към небето, защото сърцето ѝ се уповавало на Господа. Старците казали:

- Когато бяхме в градината сами, влезе тази жена с две

слугини, затвори градинските врати и отпрати слугините си. При нея дойде един момък, който се криеше там, и легна с нея. А ние, като се намирахме в ъгъла на градината, и като видяхме това беззаконие, отидохме при тях и ги видяхме да се съединяват. Но не успяхме да задържим момъка, защото беше по-силен от нас, а той отвори врата и побягна. Но хванахме тая и я разпитахме: кой бе тоя момък? Но тя не поиска да ни каже. За това ние свидетелстваме.

Събралите се им повярвали, защото били старейшини на народа и съдии, и осъдили Сусана на смърт.

Тогава тя викнала високо и казала:

- “Боже Вечний, Който виждаш съкровеното и Който знаеш всичко преди неговото битие! Ти знаеш, че те лъжливо свидетелствуваха против мене, и ето, аз умирам, без да съм извършила нещо, което тия люде злобно измислиха против мене.”

И Господ чул гласа ѝ. Когато я водели на смърт, Бог възбудил светия дух на младия момък Даниил. Той викнал с висок глас:

- “Чист съм от кръвта ѝ!”

Тогава народът се обърнал към него и казал:

- Какви са тия думи, които говориш?

Даниил застанал сред тях и казал:

- Толкова ли сте неразумни, синове на Израиля, че без да изследвате и без да узнаете истината, осъдихте дъщеря Израилева? Върнете се в съда, защото тия старци свидетелствуваха лъжливо.

И веднага всички се завърнали в съда, а стареите казали на

Даниил:

- “Седни сред нас и ни обади, защото Бог на тебе даде старейшинството.”

- Отделете ги един от друг и аз ще ги разпитам - казал той.

Когато разделили старците, той извикал единия и попитал:

- “Остарелий в зли дни! Сега се показаха твоите грехове, които си правил по-преди, произвеждайки неправедни съдби, осъждайки невинни и оправдавайки виновни, когато Господ казва: невинен и прав не умъртвявай. И тъй, ако си видял тая, кажи, под кое дърво ги видя да се разговарят един с друг?”

Той отвърнал: “Под мастиковото.”

Даниил казал:

- “Наистина, излъга ти за главата си, защото ето, Ангел Божий, който е взел решение от Бога, ще те разсече наполовина”.

Той го отпратил, заповядал да доведат другия и му казал:

- “Семе Ханааново, а не Иудино! Хубостта те бе прелъстила, и похотта развратила сърцето ти. Така постъпвахте с дъщерите Израилеви, и те от страх имаха общение с вас; но дъщерята на Иуда не понесе беззаконието ви. И тъй, кажи ми: под кое дърво ги ти завари да разговарят помежду си?”

Той отговорил: “Под зеления дъб.”

Даниил отвърнал:

- “Наистина, излъга и ти за главата си; защото Ангел Божий с меч чака, да те разсече наполовина, за да ви изтреби.”

Тогава събралите се викнали високо и благословили Бога,

спасяващ ония, които Му се надяват, и се вдигнали против двамата старци, защото Даниил изобличил лъжесвидетелството им с техните уста. Постъпили с тях така, както те били намислили зло против ближния, по закона на Моисей, и ги умъртвили. В тоя ден била спасена невинна кръв. А Хелкия и жена му прославили Бога за дъщеря си Сусана заедно с Иоаким и с всички роднини, защото в нея не било намерено срамно дело.

От този ден нататък Даниил станал велик пред народа заради мъдростта си и божествените си дарования.

По това време вавилонският цар Навуходоносор наредил на Асфеназ, началника на скопците му, да доведе от пленените синове на Израил юноши от царски и княжески род, които нямат никакъв телесен недостатък, красиви по лице и способни за всякаква наука, разумни и годни да служат в царските чертози, за да ги научи на халдейските книги и език. Царят им отредил ежедневна храна от царската трапеза и виното, което пиел сам, и заповядал да ги обучават три години, а после да ги представят пред него. Сред синовете Иудини били Даниил и други трима момци, също от царски род: Анания, Азария и Мисаил. Началникът на скопците им дал други имена. Даниил нарекъл Валтасар, Анания - Седрах, Мисаил - Мисах, и Азария - Авденаго. Даниил с тримата си другари си сложил на сърце да не се осквернява с ястия и вино от царската трапеза и молел началника на скопците да не го принуждава към това. Бог му дарувал милостта и благосклонността на началника, който казал:

- Боя се от господаря си, царя, който сам ви отреди храна и питие. Ако види лицата ви по-мършави, отколкото на връстниците ви, ще ме изложите на опасност пред царя.

Тогава Даниил казал на Амелсар, който бил поставен от началника при него и тримата му другари:

- Направи опит над рабите си: нека десет дни ни дават овошки за храна и вода за питие. После нека се явят пред тебе и ония момци, които се хранят от царската храна, а след това постъпвай с рабите си както знаеш.

Той ги послушал и ги изпитвал десет дни. Когато срокът изтекъл, лицата им се оказали по-хубави и в тяло били по-пълни от всички онези, които се хранели от царската трапеза. Тогава Амелсар започнал да взема техните ястия и вино, а на тях давал овошки. Бог дарувал на четиримата момци знание и разбиране на всяка книга, а на Даниил още и да разбира всякакви видения и сънища. След края на дните, когато царят заповядал да му ги представят, началникът на скопците ги завел при Навуходоносор. Царят говорил с тях и сред всички момци нямало други подобни на Даниил, Анания, Азария и Мисаил и те започнали да служат на царя. Във всичко, за което било нужно мъдрост и разбиране, за каквото и да ги питал царят, ги намирал десеторно по-високи от всички тайноведци и влъхви в цялото му царство.

На втората година от царуването си Навуходоносор видял сън, който смутил духа му и сънят побягнал от него. Той заповядал да свикат тайноведци, гадатели, магьосници и халдейци, за да го разтълкуват. Те дошли и застанали пред царя.

- Сънувах сън - казал им той - и духът ми се развълнува. Желая да зная тоя сън.

Халдейците казали на царя:

- Царю! Жив да си довеки! Кажи на рабите си съня и ние ще обясним значението му.

Той отвърнал:

- Сънят избяга от мене; ако не ми кажете съня и какво значи

той, ще бъдете посечени на късове, и къщите ви ще се обърнат на развалини.

- На земята няма човек - отговорили халдейците, - който да може да открие това дело, и затова нито един цар, велик и силен, не е поисквал подобно нещо от някой тайноведец, гледач и халдеец. Делото, което изисква царят, е толкова трудно, че никой друг не може да го открие, освен боговете, които не живеят със смъртните.

Царят страшно се разгневил и заповядал да изтребят всички вавилонски мъдреци. Когато излязла тази заповед, започнали да търсят и Даниил и другарите му, за да ги умъртвят. Тогава Даниил се обърнал предпазливо и мъдро към Ариох, началника на царските телохранители, на когото било заповядано да убива мъдреците, и го запитал коя е причината за тази страшна повеля. Ариох му разказал всичко, а той отишъл при царя и измолил да му даде време, за да разтълкува съня му. Като получил желаното, завърнал се у дома и разказал всичко на Анания, Азария и Мисаил, за да молят милост от Бога за тая тайна, та да не загинат с останалите вавилонски мъдреци. И тогава тайната била открита на Даниил в нощно видение и той прославил Бога. После отишъл при Ариох и му казал:

- Не убивай вавилонските мъдреци, заведи ме при царя и аз ще му открия какво значи сънят.

Ариох незабавно го завел при царя и казал:

- Между пленените синове на Иудея намерих човек, който може да открие на царя значението на съня му.

А той се обърнал към Даниил:

- Можеш ли ми каза съня, който видях, и какво значи той?

Даниил отговорил:

- Тайната, за която царят пита, не могат откри на царя ни мъдреци, ни магьосници, ни тайноведци, ни гледачи. Но на небесата има Бог, Който открива тайни; и Той откри на цар Навуходоносора, какво ще бъде в последните дни. По снизхождение към нашето смирение Той и на нас откри твоя сън, защото аз научих за него не поради особена своя мъдрост, а по откровение на милосърдния Бог. Сънят ти и онова, що е видяла главата ти на твоето легло, беше това. Ти, царю, на леглото си мислеше, какво ли ще бъде след това, кой ще царува след тебе, и Оня, Който открива тайни, ти показа какво ще бъде. Твоето видение беше такова: ето, някакъв голям истукан, огромен беше този истукан, той стоеше в извънреден блясък пред тебе, и видът му беше страшен. Главата му беше от чисто злато, гърдите и ръцете му - от сребро, коремът и бедрата му - медни, пищялите му железни, нозете му - част - железни, част от глина. Ти го гледаше, докле се откъсна камък от планината, без ръка да го е съборила, удари в истукана, в неговите железни и глинени нозе, и ги разби. Тогава всичко заедно се раздроби: желязо, глина, мед, сребро и злато станаха като прах на лятно гумно; вятърът ги отнесе и диря от тях не остана; а камъкът, който разби истукана, стана голяма планина и изпълни цялата земя. Ето сънят! А значението му е такова: златната глава - това си ти и царете вавилонски преди тебе. Среброто означава, че след теб ще се дигне друго царство, по-долно от твоето. После ще има трето царство - медно, което ще владее над цялата земя. После ще се вдигне четвърто царство, което ще бъде яко като желязо, защото желязото разбива и дроби всичко - и медта, и среброто, и златото, - тъй и то като всесъкрушаващо желязо ще дроби и съкрушава. А дето си видял нозете и пръстите на нозете направени част от глина и част от желязо, то ще е царство разделено, и в него ще остане нещо от якостта на желязото, но

ще има и нещо крехко. А дето си видял желязо, смесено с грънчарска глина, това значи, че те ще се опитат да влязат в общение чрез брачни съюзи, чрез човешкото семе, но не ще се слеят едно с друго, както желязото не се смесва с глина. И в дните на ония царства Бог Небесний ще въздигне Царство, което во веки не ще се разруши. То ще съкруши и разруши всички царства, а само ще стои вечно и няма да бъде предадено на друг народ. Ето какво означава този сън и точно е неговото изтълкуване!

Тогава цар Навуходоносор паднал ничком, поклонил се на Даниил и заповядал да му донесат дарове и благовония. После казал:

- “Наистина вашият Бог е Бог на боговете и Господар на царете, Който открива тайни, щом ти можа да откриеш тази тайна!”

Тогава царят въздигнал Даниил, дал му големи подаръци и го поставил над цялата Вавилонска област и главен началник над всички мъдреци вавилонски. И другарите му - Анания, Азария и Мисаил, той по негова молба почел с големи почести и ги направил началници на Вавилонската страна.

На осемнадесетата година от вавилонския плен Навуходоносор, вавилонският цар, направил златен истукан, висок шейсет лакти, широк шест лакти, и го поставил в Деир, в областта Вавилонска. Пратил да съберат сатрапи, наместници, воеводи, върховни съдии, ковчежници, законоведци, съдници и всички областни управители, да дойдат на тържественото откриване на истукана, поставен от царя. Събрали се сатрапи, наместници, военачалници, върховни съдии, ковчежници, законоведци, съдници и всички областни управители и застанали пред истукана. На същото място Навуходоносор поставил и горяща пещ, за да погубва онези, които не се подчиняват на царската му повеля. Тогава глашатаят викнал

високо:

- Обажда ви се вам, народи, племена и езици! Щом чуете звук от тръба, пищялка, цитра, цафара, гусла и симфония, и всякакви свирала, паднете и се поклонете на златния истукан, който постави цар Навуходоносор. А който не падне и не се поклони, веднага ще бъде хвърлен в горяща огнена пещ.

Затова, когато всички народи чули звука от тръба, пищялка, цитра, цафара, гусла и всякакви свирала, паднали и се поклонили на златния истукан. В това време дошли някои от халдейците и наклеветили пред царя Анания, Азария и Мисаил:

- Тия мъже - казали те - на твоите богове не служат и на златния истукан, който ти си поставил, не се покланят.

Тогава царят заповядал да ги доведат и започнал да ги разпитва дали е истина това, което казват за тях. Те отвърнали:

- Нашият Бог, Комуто служим, е силен да ни спаси от горящата огнена пещ и от твоята ръка, царю, ще ни избави. Ако ли и това не бъде, нека ти е известно, че няма да служим на твоите богове и на златния истукан, що си поставил, няма да се поклоним.

Тогава Навуходоносор се изпълнил с ярост, заповядал да запалят пещта седем пъти по-силно, отколкото обикновено, и да хвърлят в нея вързани Анания, Азария и Мисаил. Волята му била изпълнена: момците били вързани и с дрехите хвърлени сред пламтящата пещ. Заповедта на царя била строга и пещта била разпалена много, така че дори хората, които хвърлили тримата момци в нея, загинали от огъня. А те, вързани и хвърлени сред пламъка, не само не претърпели някаква вреда, но свободно ходели сред пещта, възпявали Бога и

благославяли Господа. Слугите на царя не преставали да я разпалват с нефт, смола, кълчища и храсти и пламъкът се издигал на височина четиридесет и девет лакти, откъсвал се навън и изгарял халдейците, които стояли около пещта. Но Ангел Господен слязъл в нея заедно с Азария и с ония, които били с него. Той изхвърлил огнения пламък и направил така, че сред пещта се явил като че шумлив влажен вятър и огънят не се допирал до тях, не ги повредил или смутил. Тримата като че с една уста пеели в пещта и благославяли и прославяли Бога:

- “Благословен си, Господи, Боже на отците ни, хвално и прославено да е името Ти вовеки!”

Царят чул, че те пеят, смаял се, станал бързо и казал на велможите:

- Нали трима души вързани хвърлихме в огъня?

- Наистина е тъй, царю! - отговорили те.

А той казал на това:

- Ето, аз виждам четирима души, невързани, да ходят сред огъня и нищо им няма; и видът на четвъртия е подобен на сина Божий.

Тогава той се приближил до отвора на разпалената пещ и казал:

- Седрахе, Мисахе и Авденаго, раби на Всевишния Бог, излезте и елате!

И те излезли изсред огъня. Събрали се сатрапи, наместници, военачалници и съветници и видели, че върху телата им огънят не е имал сила, дори космите на главите им не били опърлени, дрехите им не били изменени и от тях нямало дори миризма от изгорено. Тогава Навуходоносор се поклонил пред

тях на Бога и казал:

- Благословен Бог Седрахов, Мисахов и Авденагов, Който проводи Своя Ангел и избави рабите Си, които се Нему надяваха. И от мене се дава повеля: който от всеки народ, племе и език изговори хула против Бога Седрахов, Мисахов и Авденагов, да бъде насечен на късове, и къщата му да се обърне на развалини, защото няма друг бог, който да може така да избавя.

След това почел тримата момци с още по-големи почести, въздигнал ги над всички и ги удостоил с началство над другите иудеи в царството си.

Но благоденствайки на престола, Навуходоносор се възгордял много и след време видял друг сън, който ознаменувал неговото падение и смирение.

Той видял сред земята високо дърво. Голямо било това дърво и яко, височината му достигала до небето и то се виждало до краищата на цялата земя. Листата му били прекрасни, и плодовете му - много, храна на него - за всички; под него намирали сянка полските зверове, в клоните му виели гнезда птиците небесни и от него се хранела всяка плът. И ето, от небесата слязъл Будният и Светият. Като извикал високо, Той казал: “отсечете това дърво, окастрете клоните му, отърсете листата от него и разхвърлете плодовете му; нека избягат зверовете изпод него и птиците от клоните му; но главния му корен оставете в земята, и нека той във вериги железни и медни сред полската трева да се напоява с небесна роса, и с животните нека бъде делът му в земната трева. Сърцето човешко ще му се отнеме и ще му се даде сърце зверско, и ще преминат над него седем времена”.

Това смутило царя и той събрал отново всички вавилонски мъдреци и гадатели, разказал им съня си, за да му обяснят

какво значи той. Но никой не могъл да стори това, докато не призовали Даниил, в когото имало Дух Божий. Като чул разказа на царя, той казал:

- Господарю мой! Да беше този сън за твоите ненавистници и значението му - за твоите врагове! Дървото, което си видял, си ти, царю, който си се възвеличил и укрепил, и величието ти е порасло и е достигнало до небесата и властта ти - до краищата земни. Но скоро ще изгубиш царството, ще те отлъчат от хората, с трева ще те хранят като вол, с небесна роса ще бъдеш напояван и седем времена ще преминат над тебе, докле познаеш, че Всевишният владичествува над човешкото царство и го дава, комуто си иска. А дето е заповядано, да се остави главният корен на дървото, това значи, че твоето царство ще остане при тебе, кога познаеш небесната власт. Затова, царю, нека ти бъде благоугоден моят съвет: изкупи греховете си с правда, и беззаконията си - с милосърдие към бедните и може би Бог ще прости престъпленията ти.

Така обяснил свети Даниил съня на царя и всичко, казано от него, се сбъднало.

След дванадесет месеца, разхождайки се по царските дворци във Вавилон, царят казал:

- Не е ли това величественият Вавилон, който съградих за дом на царството със силата на моята мощ и за слава на моето величие!

Докато тези думи били още в устата на царя, от небето се чул глас:

- Тебе думат, царю Навуходоносоре: царството побягна от тебе! И ще те отлъчат от людете, и ще живееш с полските зверове; с трева ще те хранят като вол, и седем времена ще преминат над тебе, докле познаеш, че Всевишният владее над

човешкото царство и го дава комуто си иска!

Веднага тези думи се изпълнили над Навуходоносор: умът му се помрачил и той паднал в безумие. Той бил окован във вериги и като не бил спокоен в дворцовите покои, оставили го под открито небе и го отлъчили от хората. Ядял трева като вол, тялото му се напоявало с небесна роса, космите му пораснали като на лъв, а ноктите - като на птица. След седем години, през които никой друг не се осмелил да заеме царството, разумът му се върнал. И той благословил Всевишния, възхвалил и прославил Вечносъществуващия, Чието владичество е владичество вечно и Чието Царство е из рода в род. “И всички живеещи на земята нищо не значат - размишлявал царят; - Той действува по Свое щение както в небесното воинство, тъй и между живеещите на земята, и няма никой, който би могъл да се противи на ръката Му и да Му каже: какво стори Ти?” В това време разумът на царя се върнал и към славата на неговото царство се възвърнали неговата величавост и предишният му вид. Тогава го намерили съветниците и велможите, той бил възстановен на царството си и величието му се възвисило още повече.

Навуходоносор живеел славейки, превъзнасяйки и величаейки Небесния Цар. Той управлявал четиридесет и три години и починал в мир. След смъртта му Вавилонското царство наследил синът му Евилмеродах. Той освободил окования в тъмница пленен иудейски цар Иехония и беседвал с него дружелюбно, поставил престола му по-високо от престола на царете, които били при него във Вавилон, сменил тъмничните му одежди и винаги Иехония сядал на трапезата с него, през всичките дни на живота си.

След смъртта на Евилмеродах се възцарил зетят на Навуходоносор Набонид, който направил свой съуправител сина си Валтасар. В неговото царуване пророк Даниил се

удостоил с много видения, в които под образа на различни животни били явени бъдещите царе и царства, антихристът, краят на вековете и Страшният съд.

- “Видях - казва Даниил, - че бидоха поставени престоли, и седна Старият по дни; облеклото му беше бяло като сняг, и космите на главата Му - като чиста вълна; престолът Му - като огнен пламък, колелата Му - като пламтящ огън. Огнена река излизаше и минаваше пред Него; хиляда хиляди Му служеха, и десетки хиляди по десет хиляди предстояха пред Него; съдии седнаха, и книги се разтвориха”.

И други страшни и ужасни откровения видял той, които са подробно описани в неговата книга.

Веднъж цар Валтасар дал голям пир на хиляди свои велможи и пред очите им пил вино. Като вкусил от него, той заповядал да донесат златните и сребърните съдове, които Навуходоносор изнесъл от Иерусалимския храм, за да пие от тях вино заедно с велможите, жените и наложниците си. Донесли златните съдове, взети от светилището на дома Божий, и царят и велможите му, жените му и наложниците му пиели от тях и славели боговете златни и сребърни, медни и железни, дървени и каменни, а Вечния Бог, Който има власт над тях, не прославили. В същия час се подали пръсти от човешка ръка и писали на стената на царския дворец, върху която падала светлината на светилника, и царят видял пръстите на ръката, която писала. Той се променил в лице, мислите му се смутили, ставите на бедрата му отслабнали и коленето му взели да се удрят едно о друго. После завикал силно да доведат магьосници, халдейци и гледачи и казал на вавилонските мъдреци:

- Който прочете написаното и обясни какво значи то, ще бъде облечен в багреница, на шията му ще бъде златна верижка и в царството ми ще бъде трети властник.

Влезли всички мъдреци, но не могли да прочетат написаното и да обяснят значението му. Царят се развълнувал много и велможите му се смутили. Тогава в палатите влязла царицата - бабата на Валтасар, жената на Навуходоносор, и му разказала за Даниил, в когото имало Дух Божий, а в дните на Навуходоносор бил поставен глава на всички тайноведци, магьосници, халдейци и гледачи заради големия му разум, премъдростта му и умението да тълкува сънища и видения. Въвели Даниил и царят казал:

- Ти ли си Даниил, един от пленените синове иудейски, когото Навуходоносор доведе от Иудея? Слушал съм, че в тебе има Дух Божий, и светлина, и разум, и висока мъдрост. Ако можеш да прочетеш това, което е написано, и ми обясниш, какво значи, ще бъдеш облечен в багреница, на шията ти ще бъде златна верижка и ще бъдеш трети властник в царството ми.

Тогава Даниил отговорил на царя:

- Даровете ти нека останат у тебе и почестите отдай на друг; а написаното ще прочета и ще обясня значението му.

Той започнал да напомня на царя за Навуходоносор, който заради гордостта си бил наказан от Бога, изгубил човешки образ, бил отлъчен от хората и се хранел с трева. И по-нататък започнал да изобличава царя за гордостта му и за това, че е забравил наказанието на дядо си, не е смирил сърцето си пред Господа, а се е въздигнал против Господа и съдовете от Неговия храм е осквернил с това, че е пил вино на пиршеството с велможите и наложниците си. Той го изобличавал и задето славел боговете златни и сребърни, медни, железни, каменни и дървени, които нито виждат, нито слушат, нито разумяват, а Бога, в Чиито ръце е диханието му и у Когото са всички негови пътища, не прославил. После се обърнал към написаното и прочел: мене, текел, перес.

Написаното Даниил обяснил така: “мене значи, че Бог изброи царството ти и му сложил край; текел - претеглен си на кьпоните и си намерен твърде лек; перес - царството ти е разселено и дадено на мидяни и перси”. Като чул това, царят го почел, както обещал, макар духът му да бил неспокоен заради печалното предсказание. Тогава облекли Даниил в багреница, сложили на шията му златна верижка и го провъзгласили за трети властник в царството.

Предсказанието се сбъднало. В същата нощ Валтасар, халдейският цар, бил убит, а Дарий Мидянин заедно с Кир Персийски превзел царството му, бидейки на шестдесет и две години.

По време на царуването си Дарий поставил над царството сто и двадесет сатрапи, а над тях - трима князе, един от които бил Даниил. Сатрапите трябвало да дават сметка на князете, за да не бъде претоварен царят. Даниил превъзхождал останалите князе и сатрапи, защото в него имало висок дух и царят вече мислел да го постави глава над цялото царство.

Тогава князете и сатрапите започнали да търсят повод да го обвинят по управлението на царството, но не намирали нито предлог, нито грешка, защото бил верен. И тия хора казали:

- Не ще намерим предлог против Даниил, ако го не намерим против него в закона на неговия Бог.

Тогава отишли при царя и му казали така:

- Цар Дарие, жив да си во веки! Всички князе на царството, наместници, сатрапи, съветници и военачалници се съгласиха помежду си да се издаде царска наредба и да излезе заповед: който през трийсет дена се моли на който и да било бог или човек, освен на тебе, царю, да бъде хвърлен в лъвовата яма. И тъй, утвърди, царю, това решение и подпиши повелята, за да

бъде неизменна, като закон мидийски и персийски, и да не бъде нарушена.

Цар Дарий не разбрал лукавото им намерение и подписал решението и заповедта. Като научил за това, Даниил отишъл у дома си. Прозорците на горницата му били отворени към Иерусалим и три пъти на ден той прекланял колена и се молел на своя Бог и Го славословел, както и преди. Тогава тези люде издебнали и видели, че Даниил се моли и проси милост от своя Бог. После отишли при царя и му напомнили за заповедта му:

- Нали ти подписа повеля, че всеки човек, който през трийсет дена се моли на който и да било бог или човек, освен на тебе, царю, да бъде хвърлен в лъвовата яма?

Царят отвърнал:

- Тая дума е твърда, както законът на мидяни и перси, който не допуска изменения.

Тогава те казали на царя, че Даниил, който е от пленените синове на Иудея, не обръща внимание нито на царя, нито на повелята, подписана от него, а три пъти на ден се моли със свои молитви. Като чул това, царят много се наскърбил, поискал да спаси Даниил и до заник слънце се опитвал да го избави. Но онези хора дошли при него и казали:

- Знай, царю, че по закона на мидяни и перси никое решение или заповед, утвърдена от царя, не може да бъдат изменени.

Тогава царят заповядал да доведат Даниил и да го хвърлят в лъвовата яма, при това му казал:

- Твоят Бог, Комуто неизменно служиш, Той ще те избави!

После донесли голям камък и го сложили върху отвора на ямата, царят го запечатал със своя пръстен и с пръстена на велможите си, та враговете на Даниил да не му сторят нещо

още по-лошо, защото на злите хора той се доверявал не повече, отколкото на диви зверове. После отишъл в двореца си, легнал да спи без вечеря и дори не поръчал да му донесат храна, а сънят бягал от него.

Но Бог затворил устата на лъвовете и те не навредили на Даниил.

На сутринта царят станал, побързал към ямата и извикал с жален глас:

- Данииле, рабе на Бога Живий! Твоят Бог, Комуто неизменно служиш, можа ли да те избави от лъвовете?

А Даниил отговорил:

- Царю, жив да си во веки! Моят Бог проводи Своя ангел и затвори устата на лъвовете, и те ме не повредиха, защото аз излязох пред Него чист, па и пред тебе, царю, не съм извършил престъпление.

Дарий много се зарадвал и заповядал да го извадят от ямата. Когато го извадили, не се намерила по него никаква повреда. Царят заповядал да доведат ония хора, които обвинили Даниил. Хвърлили в лъвовата яма както тях самите, тъй и децата и жените им, и още не стигнали дъното, лъвовете ги сграбили и строшили всичките им кости. После Дарий написал на всички народи, племена и езици, които живеят по цялата земя:

“Мирът да ви се умножи! От мене се повеля издава, във всяка област на царството ми да треперят и да благоговеят пред Данииловия Бог, защото Той е Бог жив и вечно живеещ, и Неговото царство е несъкрушимо, и Неговото владичество е безкрайно.Той избавя и спасява, върши чудеса и личби по небе и земя; Той избави Даниила от силата на лъвовете”.

При царуването на Дарий Даниил бил почетен с големи почести както никой друг, а царят го обявил за свой пръв приятел. На почести се радвали и тримата другари на пророка - Анания, Азария и Мисаил.

Иудейският историк Иосиф Флавий разказва, че като пръв сановник Даниил имал голяма власт в Персийското царство, а в град Екбатана той построил прочутата кула, която по времето на историка, неколкостотин години след построяването си, изглеждала като нова, сякаш била издигната неотдавна. В нея били погребвани мидийските и персийските царе, а охраната ѝ била поверена на иудейските свещеници.

След Дарий цар Кир също почитал много свети Даниил, направил го свой съратник и посредник с народа. А той живеел заедно с царя и бил най-славен сред всичките си приятели.

Вавилонците имали идол на име Вил, за който харчели всеки ден двайсет големи мери пшенично брашно, четирийсет овци и шест мери вино. Царят го почитал и ходел всеки ден да му се покланя. А Даниил се покланял на своя Бог. Тогава царят му казал:

- Защо не се покланяш на Вил?

Той отвърнал:

- Защото не се покланям на идоли, направени от човешки ръце, а се покланям на Живия Бог, Който е сътворил небето и земята и Който владее над всяка плът.

Царят попитал:

- Нима ти мислиш, че Вил не е жив бог? Не виждаш ли, колко той яде и пие всеки ден?

Даниил се позасмял и отвърнал:

- Не се мами, царю, защото той отвътре е глина, а отвън - мед, и никога не е ял, нито пил.

Тогава царят се разгневил, призовал жреците и им казал:

- Ако не ми кажете, кой изяжда всичко това, ще умрете. Ако пък ми докажете, че Вил изяжда това, ще умре Даниил, защото произнесе хула против него.

- Да бъде по твоята дума - му казал пророкът.

Жреците на Вил били седемдесет, освен жени и деца. Царят дошъл с Даниил в храма на Вил, а жреците казали:

- Ето, ние ще излезем вън, а ти, царю, тури храна и като налееш вино, затвори вратата и запечатай с пръстена си. Ако утре дойдеш и не намериш, че всичко е изял Вил, ние ще умрем, или ще умре Даниил, който излъга за нас.

И останали спокойни, понеже под трапезата били направили таен вход и през него влизали винаги и изяждали оставеното. Когато те излезли, царят оставил храна пред Вил, а Даниил заповядал на слугите си да донесат пепел. Посипали с нея целия храм в присъствие само на царя, излезли, затворили вратата, запечатали я с царския пръстен и си отишли. А жреците по обичая си, дошли през нощта с жените и децата си и изяли и изпили всичко.

На другия ден царят станал рано и Даниил с него. Царят попитал:

- Цели ли са печатите, Данииле?

Той отговорил:

- Цели са, царю.

И щом отворили вратата, царят погледнал трапезата и викнал високо:

- Велик си ти, Виле, и няма никаква измама в тебе!

Даниил се усмихнал, задържал царя, за да не влезе вътре, и казал:

- Погледни на пода и забележи, чии са тия следи.

Царят казал:

- Виждам следи от мъже, жени и деца.

И като се разгневил, заповядал да хванат жреците, жените и децата, а те показали тайните врати, през които влизали и изяждали каквото имало на трапезата. Тогава царят заповядал да ги умъртвят и предал Вил на Даниил, а той разрушил него и храма му.

На това място имало голям змей, когото вавилонците почитали.

Царят казал на Даниил:

- Няма ли да кажеш, че и той е от мед? Ето, той е жив и яде и пие. Не можеш каза, че тоя бог не е жив, затова му се поклони.

Даниил отвърнал:

- На Господа, моя Бог, се покланям, защото Той е Бог жив. Но ти, царю, дай ми позволение, и аз ще умъртвя змея без меч и без тояга.

- Давам ти - казал царят.

Тогава той взел смола, лой и косми, сварил ги заедно и като направил от това буца, хвърлил я в устата на змея и змеят се пръснал. Даниил казал:

- Ето вашите светини!

Когато вавилонците научили за това, възнегодували силно и се вдигнали против царя.

- Царят стана иудей - казвали те, - разруши Вил, уби змея и жреците предаде на смърт.

После отишли при него и казали:

- Предай ни Даниила, инак ще умъртвим тебе и дома ти.

Царят видял, че настояват, и се принудил да предаде пророка. Те го хвърлили в лъвовата яма и той преседял там шест дена. В ямата имало седем лъва, всекидневно им се давали по две тела и по две овци, но в това време не им давали нищо, за да изядат Даниил. Но Бог, както и преди, затворил устата на лъвовете и Даниил седял сред тях като сред кротки агнета.

В Иудея имало един пророк на име Авакум, който сварил чорба и надробил хляб в паница, за да иде на нивата и да я занесе на жетварите. Но Ангел Господен му казал:

- Занеси тоя обяд във Вавилон на Даниила в лъвовата яма.

Авакум Казал:

- Господине, аз никога не съм виждал Вавилон и не зная ямата.

Тогава Ангелът го уловил за темето, повдигнал го за косата и го поставил във Вавилон над ямата със силата на своя дух. Авакум извикал:

- Данииле, Данииле! Вземи обяда, който Бог ти проводи.

Даниил казал:

- Спомнил си Си за мене, Боже, и не си оставил ония, които Те обичат.

Той станал и ял, а Божият Ангел в миг поставил Авакум на мястото му.

На седмия ден дошъл царят, за да потъжи за Даниила, приближил се до ямата, погледнал в нея и като видял, че той седи, викнал:

- Велик си Ти, Господи, Боже Даниилов, и няма друг освен Тебе!

И заповядал да го извадят, а виновниците за неговата погуба да хвърлят в ямата и те в същия час били изядени.

Даниил и тримата му другари доживели до дълбоки старини.

Някои автори разказват, че след смъртта на Навуходоносор и другите царе, при които Даниил и другарите му били славни, престола заел друг цар на име Камбиз. Той научил за вярата им и изобличен в своето нечестие, заповядал да отсекат главата отначало на Анания. Азария подложил дрехата си и я приел. Отсечената глава на Азария приел Мисаил, а неговата на свой ред - Даниил. Накрая отсекли и неговата глава. Казват, че след посичането всяка глава се съединила с тялото, а Ангел Господен взел телата на светиите и ги отнесъл на планината Гевал. Там те били положени под камък. След четиристотин години, в деня на възкресението на нашия Господ Иисус Христос, заедно с други и тези светии възкръснали, явили се на мнозина и починали отново. Светите отци са определили паметта им да се почита седем дни преди Рождество Христово, защото и те произхождали от коляното Иудово, от което води рода си и нашият Спасител, и така по плът е сродник на тези светии.

По молитвите им да устрои в мир живота ни нашият Христос Бог, на Когото слава с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

Тропарь пророку Даниилу и трем отрокам Анании,

Азарии и Мисаилу

глас 2

Ве́лия ве́ры исправле́ния:/ во исто́чнице пла́мене, я́ко на воде́ упокое́ния,/ святи́и трие́ о́троцы ра́довахуся,/ и проро́к Дании́л льво́м па́стырь я́ко о́вцам явля́шеся. // Тех моли́твами, Христе́ Бо́же, спаси́ ду́ши на́ша.

Перевод: *Велики веры свершения! В источнике пламени, как на воде отдохновения, святые три отрока радовались. И пророк Даниил львов пасущим, как овец, явился. Их мольбами, Христе Боже, спаси души наши!*

Кондак трем отрокам Анании, Азарии и Мисаилу

глас 6

Рукопи́саннаго о́браза не поче́тше,/ но Неопи́санным Существо́м защити́вшеся, треблаже́ннии,/ в по́двизе огня́ просла́вистеся,/ среде́ же пла́мене нестерпи́маго стоя́ще, Бо́га призва́сте:/ ускори́, о Ще́дрый,/ и потщи́ся, я́ко Ми́лостив, в по́мощь на́шу,// я́ко мо́жеши хотя́й.

Перевод: *Рукотворному образу не поклонившись, но Естеством Неописуемым защитившись, треблаженные, подвигом в огне вы прославились и, среди пламени нестерпимого стоя, Бога призывали: «Поспеши, о Сострадательный, и обратись к нам на помощь, как Милостивый, ибо что захочешь, Ты можешь совершить!»*

Кондак пророку Даниилу

глас 3

Просвети́вшееся Ду́хом чи́стое твое́ се́рдце,/ проро́чества бысть светле́йшаго прия́телище,/ зри́ши бо я́ко настоя́щая дале́че су́щая. / Львы укроти́л еси́, ввер́жен в ров;// сего́ ра́ди

тя почита́ем, проро́че блаже́нне, Дании́ле сла́вне.

Перевод: *Просвещенное Духом чистое твое сердце стало вместилищем яснейшего пророчества: ибо видишь ты далекое будущее, как настоящее. Львов укротил ты, брошенный в ров, потому мы почитаем тебя, пророк блаженный, Даниил, славный.*

{{_LINK1_}}

---

buditeli.info © 2017